

بسمه تعالی

کد پیشنهاد: ۵۵۲۳۱

گزارش کمیته فرعی برای طرح در کمیسیون اصلی

تاریخ پیشنهاد: ۱۳۹۶/۱۱/۲۱

پیشنهاد دهنده: مرکز بررسی های استراتژیک نهاد ریاست جمهوری

تاریخ وصول به دفتر دولت: ۱۳۹۶/۱۲/۲۷

کمیسیون مرتبط: امور اجتماعی و دولت الکترونیک

فوریت: عادی

طبقه بندی پیشنهاد: عادی

عنوان پیشنهاد:

سامانه مطالبات عمومی ایرانیان

خلاصه پیشنهاد و دلایل توجیهی:

۱- مرکز بررسی های استراتژیک طی نامه مورخ ۱۳۹۸/۸/۲۸ با اشاره به تشکیل جلسه ۱۳۹۸/۸/۴ با موضوع بررسی چگونگی طرح مطالبات در سامانه مطالبه گری عمومی ایرانیان (سمع)، معیارهای ارزیابی مطالبات و اختیارات و وظایف کمیته ارزیابی، نسخه اصلاح شده آیین نامه اجرایی سامانه مطالبات عمومی ایرانیان را برای طرح در جلسه هیئت وزیران ارسال کرده است.
۲- گزارش مرکز یادشده در جلسه مورخ ۱۳۹۸/۹/۲۴ هیئت وزیران مطرح و به کمیسیون امور اجتماعی و دولت الکترونیک ارجاع شد تا ظرف دو هفته با توجه به مباحث مطروحه در هیئت وزیران از جمله نکات زیر مورد بررسی قرار گیرد:

الف- نحوه تعمیم موضوع به سایر قوا

ب- اصلاح موانع ثبت مطالبات از حالت سلبی به حالت ایجابی

توضیح دبیرخانه کمیسیون

متن پیش نویس در جلسه مورخ ۱۳۹۸/۱۰/۰۱ کمیته فرعی بررسی و با رویکردهای زیر با اصلاحاتی به تصویب رسید:
- با تسری و تعمیم احکام تصویب نامه به سایر قوا، موافقت نشد.
- احکام مصوبه در بخش مربوط به "معیارهای بررسی مطالبات"، از حالت سلبی به حالت ایجابی تغییر یافت.

سابقه پیشنهاد و فرایند رسیدگی:

۱- مرکز بررسی های استراتژیک نهاد ریاست جمهوری سابقاً طی نامه مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۲۱ بنابه دلایل و ضرورتی از جمله تحولات ناشی از افزایش دموکراسی خواهی در میان مردم، خصوصاً نسل جدید، تبدیل نارضایتی های موجود در جامعه به اعتراضات خیابانی، استفاده از مشارکت عمومی مردمی و پاسخ به تمایل عمومی به مشارکت در فرایند تصمیم گیری و سیاستگذاری و ... پیشنهاد ایجاد سامانه مطالبه گری عمومی را تحت عنوان "برنامه دوباره مردم" به عنوان یک ضرورت در بهسازی حکمرانی و سازوکارهای تصمیم گیری و سیاستگذاری عمومی طراحی و ارائه نمود.

۲- موضوع در کمیسیون امور اجتماعی و دولت الکترونیک بررسی و نهایتاً گزارش کمیسیون در این زمینه در جلسه ۱۳۹۷/۵/۷ هیئت وزیران مطرح و ضمن موافقت با کلیات پیشنهاد، مقرر شد:

«دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت با همکاری مرکز بررسی های استراتژیک نهاد ریاست جمهوری سامانه یادشده را به صورت آزمایشی با قابلیت های زیر ایجاد و نتیجه نهایی را به هیئت وزیران ارائه کند:

الف - امکان ثبت و انتشار مطالبه عمومی برای هر شهروند بالای ۱۸ سال و جذب حامیان مطالبه مطرح شده.

- ب - امکان ثبت و انتشار مخالفت با مطالبات عمومی مطرح شده برای هر شهروند و جذب حامیان آن.
- پ - امکان ثبت و انتشار پاسخ کلیه مسوولان و مدیران ذی ربط دستگاه‌های اجرایی مورد مطالبه متناسب با نوع مطالبه و سطح جغرافیایی آن.»
- ۳- مرکز بررسی‌های استراتژیک نهاد ریاست جمهوری طی نامه مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۴ برای ارایه سامانه مربوط در دولت اعلام آمادگی کرد.
- ۴- دفتر هیئت دولت طی نامه مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۱۱ از مرکز بررسی‌های استراتژیک نهاد ریاست جمهوری خواست پیرو مباحث جلسه ۱۳۹۷/۵/۷ هیئت وزیران، گزارش مدون و منقحی را برای طرح در هیئت وزیران ارایه کند. با توجه به عدم وصول پاسخ، موضوع طی نامه مورخ ۱۳۹۸/۲/۱۱ پیگیری شد.
- ۵- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات طی نامه‌های مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۱ و ۱۳۹۸/۲/۲۲ اعلام کرد:
- سامانه مطالبه‌گری عمومی با عنوان برنامه دوباره مردم با راهبری شورای اطلاع‌رسانی دولت و همکاری نهاد ریاست جمهوری توسط سازمان فناوری اطلاعات ایران ایجاد شده و از نظر فنی آماده بهره‌برداری است. ضمن اعلام آمادگی این وزارت جهت ارایه سامانه مذکور، درخواست کرد موضوع در دستور کار یکی از جلسات هیئت وزیران قرار گیرد.
- ۶- مرکز بررسی‌های استراتژیک نهاد ریاست جمهوری نیز طی نامه مورخ ۱۳۹۸/۲/۳۰ ضمن اعلام راه‌اندازی سامانه و تهیه آیین‌نامه اجرایی سامانه مطالبات عمومی ایرانیان برای رونمایی از سامانه و اجرای آزمایشی آن اعلام آمادگی کرد.
- ۷- دفتر هیئت دولت طی نامه مورخ ۱۳۹۸/۲/۳۰ از وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات خواست گزارش مدون مربوط را ارسال کند تا در دستور یکی از جلسات آینده هیئت وزیران قرار گیرد.
- ۸- مرکز بررسی‌های استراتژیک نهاد ریاست جمهوری طی نامه مورخ ۱۳۹۸/۵/۲۲ خطاب به رئیس محترم دفتر رئیس جمهور، در خصوص رونمایی از سامانه درخواست تسریع کرد.
- ۹- دفتر هیئت دولت طی نامه مورخ ۱۳۹۸/۷/۲ با تأکید بر اهمیت موضوع مجدداً از وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، ارایه گزارش مدون مربوط را پیگیری کرد.
- ۱۰- مرکز بررسی‌های استراتژیک نهاد ریاست جمهوری طی نامه مورخ ۱۳۹۸/۷/۱۳ مجدداً درخواست تسریع در رونمایی از سامانه را مطرح کرد.

متن مصوب کمیته فرعی:

هیئت وزیران در جلسه مورخ به پیشنهاد نهاد ریاست جمهوری و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران آیین نامه سامانه مطالبات عمومی ایرانیان را به شرح زیر تصویب کرد:

"آیین نامه سامانه مطالبات عمومی ایرانیان"

۱- به منظور بهبود پاسخگویی دولت به انتظارات عمومی و افزایش شفافیت عملکرد دولت و همچنین جلب مشارکت عمومی در فرایند سیاستگذاری و نظارت عمومی در حیطه اختیارات دستگاه‌های اجرایی "سامانه مطالبات عمومی ایرانیان" بر اساس شیوه نامه اجرایی به شرح بندهای آتی ایجاد شده و فعالیت خواهد کرد.

الف - چگونگی ثبت مطالبات

۱- هر شهروند ایرانی دارای شماره ملی و بالای ۱۸ سال می تواند مطالبات عمومی از دولت (قوه مجریه) را در این سامانه «درخواست» یا از آن «حمایت» کند.

۲- پس از ثبت «درخواست اولیه»، یک «کد پیگیری مطالبه» برای فرد ارسال خواهد شد. بعد از ارزیابی اولیه به مدت ۷۲ ساعت کاری، «حامیان» می توانند از طریق ثبت «کد حمایت» پشتیبانی خود را از «درخواست اولیه» اعلام کنند.

۳- در صورتی که «درخواست کننده» بتواند حداکثر طی یک هفته پشتیبانی ۴۰ نفر از «حامیان» را به دست آورد؛ «مطالبه» قابلیت بررسی پیدا می کند.

ب - چگونگی بررسی مطالبات

۴- بررسی به ترتیب توسط سه گروه و به شرح زیر انجام می شود:

۴-۱- کارگروه مشاوران: مشاوران تخصصی با مسئولیت رییس مرکز بررسی های استراتژیک ریاست جمهوری به صورت داوطلبانه مشورت های لازم را برای سازگار شدن درخواست ها با معیارهای اعلام شده حداکثر تا ۱۰ روز به مطالبه گر ارسال می کنند. مطالبه گر تا ۵ روز بعد می تواند تغییرات را اعمال و نسخه نهایی مطالبه را مجدداً ارسال کند.

۴-۲- کارگروه ارزیابان: دبیران کمیسیون های هیئت دولت با مسئولیت دبیر هیئت دولت پس از بررسی نسخه نهایی مطالبه، نظر کارشناسی خود را به کمیته بررسی مطالبات عمومی اعلام می کنند.

۴-۳- کمیته بررسی مطالبات عمومی: رییس شورای اطلاع رسانی دولت (رییس کمیته)، دبیر هیئت دولت (رییس کارگروه ارزیابان)، رییس مرکز بررسی های استراتژیک (رییس کارگروه مشاوران)، معاونت حقوقی ریاست جمهوری و سه نفر از شخصیت های شناخته شده اجتماعی، اقتصادی و سیاسی با حکم معاون اول رییس جمهور، نسخه نهایی مطالبه به همراه نسخه اولیه و نظرات ارزیابان و مشاوران را مورد بررسی نهایی قرار داده و در مورد امکان انتشار آن برای کسب حمایت عمومی تصمیم می گیرند.

۵- نتیجه بررسی درخواست ثبت کننده مطالبه در «کمیته بررسی مطالبات عمومی» ظرف مدت ۱۵ روز به وی اعلام می شود.

پ - معیارهای بررسی مطالبات

۶- درخواست هایی در سامانه مطالبات عمومی منتشر می شود که دارای معیارهای زیر باشد و کمیته فقط می تواند درخواست هایی را رد کند که فاقد یک یا چند معیار اعلام شده زیر باشد. در صورت رد شدن مطالبه، چرایی آن توضیح داده خواهد شد و در صورت امکان، سایر راه ها برای پیگیری موضوع مورد مطالبه، پیشنهاد داده می شود.

۶-۱- در حدود اختیارات قانونی دولت باشد.

۶-۲- شامل پیشنهاد یک سیاست یا اقدام به دولت باشد و یا تقاضای تغییر آنها را داشته باشد.

۶-۳- در صورت تعارض با قوانین مصوب مجلس درخواست ارایه لایحه داشته باشد.

۶-۴- یک اقدام مشخص و غیر شخصی را از دولت مطالبه کند.

۶-۵- منابع مالی مورد نیاز برای انجام مطالبه مشخص شده باشد.

۶-۶- افراد، اقشار یا گروهی از مردم را به واسطه مشخصاتی مانند جنسیت، مذهب، سن، ناتوانی، قومیت، ملیت و نژاد مورد انتقاد، اهانت یا حمله قرار ندهد.

۶-۷- مشابه مطالبه ای نباشد که در جریان است یا به تازگی مورد بررسی قرار گرفته و یا در آینده ای نزدیک در دستور کار قرار خواهد گرفت.

۶-۸- فاقد درخواست قدردانی از شخص حقیقی و حقوقی خاصی و یا واگذاری شغل به شخصی خاص و یا برکناری شخصی از سمتی باشد.

ت - چگونگی همراهی با مطالبات

۷- مطالبه عمومی در صورت انطباق با معیارهای اعلام شده، به صورت عمومی منتشر می شود تا «همراهان» بتوانند درخواست را امضا کنند.

۸- چنانچه در مدت ۶۰ روز تفاضل تعداد همراهان و مخالفان مطالبه به (۱۰۰,۰۰۰) نفر برسد، آن مطالبه با اولویت در دولت رسیدگی می شود.

ث- چگونگی پیگیری مطالبات عمومی در دولت

۹- مسئولیت پیگیری مطالبات عمومی که به حد نصاب رسیده با معاون اول رئیس جمهور است که حسب مورد یکی از اعضای هیئت دولت یا یکی از کمیسیون های هیئت دولت یا دبیر هیئت دولت را موظف به رسیدگی، پی گیری، تصمیم گیری و پاسخگویی به مطالبه به شرح زیر می کند:

۹-۲- مقام ذی ربط در دولت را ملزم به پاسخگویی کند.

۹-۳- از مطالبه گر دعوت کند تا شخصاً در مراجع ذی ربط درباره موضوع مطالبه صحبت کند.

۹-۴- به منظور پیگیری مطالبات عمومی، مدارک و مستندات لازم را از دولت و یا سایر افراد و نهادهای مرتبط درخواست کند.

۹-۵- یک مطالبه را به منظور مذاکره در دولت طرح کند.

۹-۶- پاسخ متناسب را ظرف ۳۰ روز منتشر کند.

۹-۷- به صورت فصلی، گزارش عملکرد سامانه و پاسخگویی مقامات ذی ربط را به صورت عمومی منتشر کند.

۱۰- نهاد ریاست جمهوری موظف است امکانات مالی، نیروی انسانی و امنیت اطلاعات این سامانه را تامین و اطلاعات فردی همراهان و نظرات مشاوران و ارزیابان را به صورت محرمانه نگه داری کند و در اختیار دیگری قرار ندهد.

۱۱- سازمان فناوری اطلاعات موظف است زیر ساخت سخت افزاری و نرم افزاری مورد نیاز را تامین و اعتبار لازم برای نگهداری، پشتیبانی و توسعه این سامانه را در بودجه سالانه لحاظ نماید.